

9 KASIM 2024

EDİTÖR PINAR YILDIZ YÜKSEL / TASARIM UĞUR KIRALI

SABAH
CumartesiGELENEK VE GELECEK
ÇANAKKALE'DE
BİR ARAYA GELDİ

9. Çanakkale Bienali, Zamana Bırakmak teması ile binlerce ziyaretçi ağırlamaya devam ediyor. Biz de onlardan biriydik. StudioMaha!l'den Troya Müzesi'ne bir çok tarihi binanın ev sahipliği yaptığı bienal, gelecek ile geleceği bir arada görmemizi sağlıyor

Bienali gezerken konfor alanından çıkmanın açtığı pencereleri, zamana bıraktığımız ruhunuzu özgürleştirdiğini ve atalarımız ile olan benzerliklerimizin zannettiğimizden fazla olduğunu deneyimliyoruz

Kontrol merkezine de girdik

Bienali, 1915Çanakkale Köprüsü'nün davetlisi olarak gezdik. Gelmişken, ülkemiz için büyük bir kazanç olan Köprü'nün kontrol merkezini de ziyaret ettik. Dünyanın en uzun orta açıklıklı asma köprüsü, yüzlerce kamera ile izleniyor. Her türlü güvenlik önlemini değiştirmiş, mühendislerimiz işlerinin hakkını veriyor. Köprü'nün yapılması bölgeye ve bölge halkına büyük katkı sağlanmış.

Onlarca sosyal sorumluluk projesi ile bölgedeki halka atölyeler, eğitimler ve hibeler verilmiş. Özellikle kadın çalışanlar yakından destekleniyor. Köprü, bölgedeki sanat faaliyetlerine de sponsor olmaayı ihmal etmiyor.

● PINAR YILDIZ YÜKSEL

Sanat için ne kadar uzaga giderseniz? New York. Berlin ya da Dubai... Fena olmaz değil mi? Peki ya ilke içinde nerelere gittiniz? İzmir, Ankara, Mardin... Bu yazıkların yapıldığı her var ama geçtiğimiz hafta gittiğim rotanın tadı damagında kaldı. Neresi mi? Çanakkale... Evet, yanlış okumadınız. Geçtiğimiz hafta bienal için Çanakkale'deydim. İstanbul'dan sabah saatlerinde yola çıktık. 1915Çanakkale Köprüsü'nü kullanarak sadece üç saatte Çanakkale'ye vardık. Oyle yorucu bir yolculuk da değildi, yollar gayet akıcı, rahat ve geniş...

9. Çanakkale Bienali 4 Ekim'de başladı ve 11 Kasım'a kadar devam ediyor. Görülmesi gereken çok sergi var. Zamanınızı ayarlarsanız günü birlik bile gidip gelebilirsiniz. Çanakkale'deyseniz eğer mutlaka görmelisiniz.

Çanakkale Bienali'nin bu 9. edisyonunun başlığı Zamana Bırakmak... 13 farklı mekânda ve 50'nin üzerinde sanatçının katılımıyla pençlerin günümüz sanatının zengin ekosisteminin deneyimlenebileceği, güncel konulara odaklanan canlı bir platform oluşturmak üzere kurgulanmış. Zamana bırakmak derken, hem ilk anladığımız anlamı kast ediyor hem de çağıştırmaya girişiyor yapıyor. Açıklıkla çözümlenmesi gereken ama mevcut şartlarda çözülemeyen durumları zamanın sağaltıcı etkisine emanet edin diyor. Acılecilğin yerine serinkanlı olmayı öğütüyor ama didaktik bir dilden de sakınıyor.

BİRLİKTELİĞİN SEMBOLÜ ÇAYDANLIKLAR

Bienali gezmeye StudioMaha!l'den başladık. Bienalin Genel Sanat Yönetmeni Seyhan Boztepe ve direktörü Deniz Erbaş da bize eşlik etti. Alman sanatçı Johannes Vogl'un çaydanlıklar üst üste koyarak oluşturduğu Bahar Sarımsak adlı eseri oldukça dikkat çekiciydi. Gurbetçi Türkleri iyi gözlemlemişti. Aslında bir yapı gibi toplumsal ilişkileri ayakta tutmaya çalışıyor bu çaydanlıklar. Üst katna bir mızık pot yerleştirilmişti. Bu birlikteliği sembolize ediyor. Belki de

gurbetçi Türklerin kendi kültürlerini hep muhafaza edebilmelerinin en temel semboliydi çaydanlıklar. Hemen ardından Eda Sühanç'un *Sevdiğim Kızın*, Maclen Hirtentrou'nun *Bacıklı Teletubby* ve Yunus Aras'ın *Ukraini* adlı eseri geliyor. Yanında bulunan Fehan'da da birbirinden özel eserler yer alıyor. Ahmed Yigider'in *İncir, İnsan ve Toprak* adlı eserinde siyahı saçaklı bir korfordan geçenken tıncı, insan ve toprak kokusunu duyacaksınız.

BORDO BİNA VE AKIP GİDEN ZAMAN

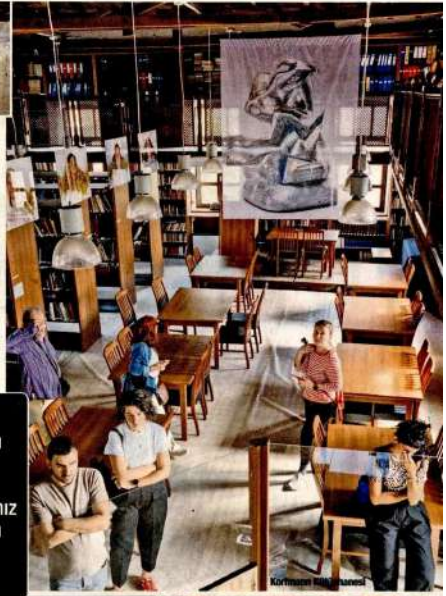
Yürüyerek birkaç sokak ötede bulunan Bordo Bina'ya gidiyoruz. Aslında eski bir avludan belleğimizde bulunan 80'li ve 90'lı yıllardaki av esyaları ile dolu bir girişte çocukluğumuzun anımsarın hemen arkada, bienalin temasını hemen yüzüne çarpan eserleri görüyorsunuz. Cem Sonel'in *Temiz Hayat* adlı eseri, zaman içinde akan umut, aşk, hayal gibi duyguları bir elektrik süpürgesi ile çekiyor. Zaman unuttularımıza yok eden bir süpürge mi dersiniz ya da hissettiklerimizde başgönlü kalmadan onları zamanın akışına bırakıp yenilerine yer mi açmalıyız? Belki de çok daha başka anlamlar... Bu tamamen sizin yorumunuza bağlı...

KORFMANN KÜTÜPHANESİ

Sonraki rotamız Korfmann Kütüphanesi... Naftalin ve mazi kokan bir yapı... Tarihi üzerine kilitlenmiş yapıların modern sanat ile buluşması ne güzel! Çanakkale bunu çok güzel yakalayıp dizayn etmiş. Eric Magassa'nın *Çalsın Davullar* adlı eseri kütüphaneye ayrı bir his katmış. David Blandy'nin *Art Zamanı* adına verdiği kırmızı örtülü masanın etrafında bir süre demup kalmamak mümkün değil. Ayrıca konfor alanını terk edip bir yolculuğa çıkabilmek ile konfor alanından kalmamanın tasvir edildiği video performansını izlemeye değer.

Doğa, sanat, tarih bir arada

İstanbul'dan 24 saatlik bu kaçış, bana oldukça iyi geldi. Zamanınız varsa yolunuza düşünün. Hem bienali gezer hem de kaden kültürümüzü doğayla birleştirebilirsiniz. Gezmeyi aynı olarak da tadacağınız pek çok yemek var. Taze balıklardan, peynir balık, çeşit çeşit bitkileri ile sizi iyi ağırlayacaktır Çanakkale. Dağ yaprakları için de eşsiz rotalar var. Doğa ise benzersiz, kurkuvaz denizi ve yeşil örtüsü ile huzur ve sükunet vaat ediyor. Altında yatan binlerce kefenizi şehidimiz, atalarımıza dua etmeden, onlara vefatını yerine getirmeden ayrılmıyoruz.

Troya Müzesi'nde de sergi var

Troya Müzesi de bienale ev sahipliği yapan yerlerden biri. Hem Çanakkale'nin hafıza katmanlarını hem de dünya kültür mirasını geleceğe taşıyan bu çağdaş bina, gelenek-gelecek bağlamını bir araya getirerek bienalin en can alıcı tarafını üstleniyor.

Troya Müzesi'ndeki sergiyi ve müzeyi, müze müdürü Rıdvan Gölcük rehberliğinde gezdik. Rıdvan Bey'in yaptığı iyi büyük bir aşk ve özveri ile icra ettiğini görmemek mümkün değil. Bölgedeki halk ile iletişimi ve bilimsel yitlik Troya kültürü ile güncel varlığını arasında kurduğu bağ mutlaka bilinmeli...